

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaestio 30. De vi nominis, haereticus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

maticos, & de episcopo. audiencia. ijdem prorsus libri de repulsis sunt in ind. librorum prohibitorum Pij IV. in hęc verba: Libri omnes, & scripta Geomantia, Hydromantia, Aeromantia, Pyromantia, Onomantia, Chiromantia, Oecromantia, siue in quibus continentur sortilegia, veneficia, auguria, auspicia, incantationes artis magicę, prorsus rejiciuntur. hęc ibi.

c Scilicet libros Necromantia, libros Geomantia, &c. Varro scripsit diuinationum quatuor esse genera per terram vnde Geromantia, per aquam vnde Hydromantia, per aerem vnde Aeromantia, per ignem vnde Pyromantia, ca. igitur. 26. q. 3. sed multas alias excogitauerunt Magi demonum artes, ab omnibus fere rebus petitas. in primis vero a corpore humano, & singulis eius partibus; ex quibus quę per mortuorum cedauerunt quasi excitata & ad vitam reuocata contingit, Necromantia dicitur. c. nec mirum. 26. q. 5. quę per lineas manuum chiromantia, ceteras longum esset recensere, quę licet huius essent loci, non tamen sunt instituta nostra breuitatis, eas copiose sumus persecuti in libris de penis hereticorum, vbi tam vetera quam noua diuinationum genera recensuimus, ostendentes quantum singula distent a vero, & qualem heresis suspicionem contra hanc, qui illis vruntur.

d Quę exhibere demonibus sapit heresim manifeste. Et propterea earum tunc punitio & cognitio ad inquisitores spectabit. c. accusatus. §. sane. de heret. lib. 6. Quo modo autem cognoscendum sit, quando diuinationes & sortilegia sapiant manifestam heresim, et qualis sortilegiorum pena, dixi infra super q. 42. huius partis. vide interim Zanchinũ tract. de heret. c. 22.

QVAESTIO XXX.

Devi nominis, Hæreticus.

Rigesima quaestio est: Hæreticus ex vi nominis, quis dicendus est?

Ad hanc respondemus, quod sicut ab eremo dicitur eremita, sic ab heresi dicitur hæreticus, seu hæreijca. Hæresis autem, vt dictum est supra q. 1. tripliciter etymologizatur. Et primo ab eligo eligis secundum Isidorũ & Papam; & inde dicitur hæreticus quasi electiuus. Secundo ab adhaere; adhaeres; secundũ Hug. & inde dicitur hæreticus quasi adhaesiuus. Tertio ab erescor, ris; secundũ Isidorum, quod idem est, quod diuidis; & inde dicitur hæreticus quasi diuisiuus. Ex his patet, quod hæreticus ex vi nominis, dicitur quasi electiuus, quasi adhaesiuus, & quasi diuisiuus: Nã doctrinam falsam & peruersam primo eligit; post illi electe pertinaciter adhaeret; per quę ab alijs sanẽ sapientibus diuiditur & elongatur.

COMMENT. LX.

AD hanc respondemus, quod sicut ab eremo dicitur eremita. De Etymologia huius nominis, hæreticus, eadem fere omnino habuit dispo-

Atationem Emericus supra in hac 2. p. qua si. 1. quo loco nos quid sentiendum videretur plene diximus. Huiusmodi autem Etymologia quamuis heresis, et hominis hæretici naturam explicant, vera tamen non sunt. Sed videnda omnino quę in prædicta q. 1. scripsimus.

QVAESTIO XXXI.

Quot modis in iure quis dicatur hæreticus.

S Y M M A R I V M.

- 1 Hæreticus in iure dicitur omnis excommunicatus.
- 2 Item quilibet Simoniacus.
- 3 Ad hanc quisquis contra Romanam Ecclesiam agit.
- 4 Et qui errat in expositione sacrae scripturae.
- 5 Noue sectae auctor vel sectator.
- 6 Male sentiens de sacramentis Ecclesiae.
- 7 Errans circa articulos fidei.
- 8 Postremo, qui dubius est in fide.

Rigesima prima quaestio est: Hæreticus in iure quis, & quot modis, & extenso nomine dicendus est?

Ad hanc respondemus, quod hæreticus extenso nomine, octo modis sumitur.

- 1 Nam primo dicitur hæreticus, quilibet excommunicatus. 4. q. 1. Quod autem.
- 2 Secundo dicitur hæreticus, quilibet simoniacus. 1. q. 1. Quisquis.
- 3 Tertio dicitur hæreticus, qui aduersus Romanam Ecclesiam agit, & eius dignitatem a Domino traditam auferre conatur, dist. 22. Omnes.
- 4 Quarto dicitur hæreticus, quicumque errat in expositione sacrae scripturae. 24. quaest. 1. Hæreticus.
- 5 Quinto dicitur hæreticus, quicumque confingit nouam sectam, vel confictam sequitur. 24. q. 1. Hæreticus.
- 6 Sexto dicitur hæreticus, quicumque male sentit de Ecclesiae sacramentis, de hære. Ad abolendam.
- 7 Septimo dicitur hæreticus, quicumque aliter sentit de articulis fidei, quam Romana Ecclesia. 24. q. 1. Hęc est fides.
- 8 Octauo dicitur hæreticus, quicumque est in fide dubius, de hæret. c. Dubius.

His concordat Hostien. Io. And. in nouella, Bernardus supra, c. Firmissime, extra de hæret. & alij notatores. †.

COMMENT. LXI.

AD hanc respondemus, quod hæreticus extenso nomine, octo modis dicitur. Explorata vi et natura nominis, hæreticus, quot modis hæreticus quis dicatur, ostendit Emericus: octo autem modos refert quibus aliquis hæreticus dici possit extenso tamen nomine, id est, in lata significatione: at Turrecremata in summa de Ecclesia, lib. 4. p. 2. cap. 12. duodecim modos enumerat. eorundem recēset Tabienfis